

บทความวิจัย (Research Article)

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลัก
ของการรู้เท่าทันสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
และการเขียนให้เหตุผล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

EFFECT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL INTEGRATING WEBQUEST AND FIVE KEY
QUESTIONS OF SOCIAL MEDIA LITERACY TO ENHANCE SECONDARY SCHOOL
STUDENTS' CRITICAL READING AND REASONING WRITING ABILITIES

Received: April 22, 2021

Revised: May 15, 2021

Accepted: May 19, 2021

ภาษิตา ชัยศิลป์¹ และปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ^{2*}Phasita Chaisinlapin¹ and Praweenya Suwannatthachote^{2*}^{1,2}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^{1,2}Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: praweenya.s@chula.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม และ 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 39 คน มีระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) เว็บเควสต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าที (t-test) และการวัดความเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ (Relative Change Score) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 2) ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลโดยใช้คะแนนการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเพิ่มสูงขึ้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลคงที่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

คำสำคัญ: เว็บเควสต์ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนให้เหตุผล

Abstract

The purposes of this study were 1) to compare the level of students' critical reading ability before and after the implementation of an instructional model integrating WebQuest and five-key questions of social media literacy and 2) to study reasoning writing skill development of secondary school students using an instructional model integrating WebQuest and five-key questions of social media literacy. The participants of this study were 39 ninth-grade students. The duration of the experiment was eight weeks. The research instruments of this study were 1) an instructional model integrating WebQuest and five-key questions of social media literacy and 2) lesson plans designed according to the newly constructed model. The data collection instruments consisted of critical reading and reasoning writing abilities measurement. The data were analyzed using mean, percentage, standard deviation, t-test, and relative change score. The results of this study were as follows: 1) the students' average critical reading ability after learning with an instructional model integrating WebQuest and five-key questions of social media literacy was higher than before at the significant level of .05 and 2) the results of studying reasoning writing skill development using relative change score of secondary school students revealed that 36 students (92.31%) had higher scores and three students (7.69%) had the same scores.

Keywords: WebQuest, Five-Key Questions of Social Media Literacy, Critical Reading, Reasoning Writing

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกที่เทคโนโลยีก้าวกระโดดและพัฒนาไปอย่างก้าวไกล ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างง่ายดายเพียงปลายนิ้ว เทคโนโลยีลดช่องว่างทางความเหลื่อมล้ำในสังคม สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ และมีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลาย ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเติบโตอย่างก้าวกระโดดในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2555 – 2560) โดยเพิ่มสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ 96.0 จากจำนวนประชากรในไทยปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 66,188,503 คน มีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงถึง 45,189,944 คน หรืออาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ (Electronic Transactions Development Agency (ETDA), 2018) แต่ในขณะเดียวกันสถิติทางด้านภัยออนไลน์ก็เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภัยด้านความพยายามบุกรุก การหลอกลวงและการเจาะระบบ โดยการนำข้อมูลไปกระทำความผิดหรือทำให้หลงเชื่อ จนเป็นเหตุให้เสียหาย (Thailand Computer Emergency Response Team (ThaiCERT), 2019)

นอกจากภัยที่มากับการใช้อินเทอร์เน็ตและภัยออนไลน์แล้ว ยังพบว่าผู้เรียนแม้จะสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างสะดวก แต่ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ จากผลการสำรวจมิติที่ 5 ด้านสังคม พบว่า สัดส่วนเด็กนักเรียนไทย (ในช่วงอายุ 15 – 16 ปี) มีการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่ร้อยละ 90 แต่พบว่าการประเมินทักษะการอ่าน การคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์และเชิงวิทยาศาสตร์ (PISA Test) ยังมีระดับทักษะด้านดังกล่าวระดับปานกลางถึงต่ำ แม้ว่าจะมีการใช้อินเทอร์เน็ตในสัดส่วนที่สูงก็ตาม (Office of the National Digital Economy and Society Commission, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลนานาชาติ PISA Test การอ่านของประเทศไทย ที่ลดลงในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา (2555 – 2561) คือ 441, 409, และ 393 ตามลำดับ (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2019) โดยนักเรียนไทย 40% มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป แต่ในทางตรงกันข้าม มีนักเรียนไทยเพียง 0.2% ที่มีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง ส่งผลให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง โดยเฉพาะประเด็นของข่าวลือ เมื่อเกิดข่าวลือบนโลกออนไลน์ทำให้ความเข้าใจผิดทางการสื่อสารและ/หรือขาดวิจารณญาณในการอ่าน จนนำมาซึ่งความเข้าใจผิด ความเกลียดชังและนำไปสู่ความแตกแยกในสังคม

นอกจากนี้ ผลการวิจัยตนเองทั่วโลก โดยบริษัท แมคแคน เวิลด์กรุ๊ป (ประเทศไทย) เปิดเผยว่า ผลสำรวจพฤติกรรมและความคิดของกลุ่มวัยรุ่นยุคใหม่อายุ 16-20 ปี จำนวน 30,000 คน ใน 18 ประเทศ หัวข้อ Truth About Youth ภายใต้ธีม Kaleidoscope kid พบว่า พฤติกรรมของวัยรุ่นไทยชอบเข้าไปเขียนแสดงความคิดเห็นในสื่อสังคมเชิงลบมากเป็นอันดับ 1 ของโลก หรือคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 67 ของวัยรุ่นทั้งหมดที่ทำการสำรวจ (Post Today, 2017) ดังนั้น การเรียนการสอนในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักคิด มีวิจารณญาณและเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลบนโลกออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี (Information, Media, and Technology Skills) (Office of Knowledge Management and Development, 2017; Battelle for Kids, 2019) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการมีวิจารณญาณ และการเขียนให้เหตุผล ต้องอาศัยรูปแบบการสอนที่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสงสัย ความอยากรู้ การตั้งคำถาม จนนำไปสู่การค้นหาคำตอบจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รูปแบบการสอนที่พบว่าเหมาะสมรูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้เว็บควีสต์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสืบสอบ (Inquiry-oriented) (Dodge, 1997) ซึ่งกระบวนการสืบสอบ (Inquiry) เป็นแนวคิดสำคัญของทักษะการแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ตอบสนองต่อการให้เหตุผล หรือการหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการทฤษฎีการสร้างเสริมความรู้ (Constructivism)

นอกจากนี้ เว็บควีสต์ยังเป็นกิจกรรมการสืบสอบที่มุ่งไปยังสารสนเทศที่ได้มีการนำเสนอไว้แล้ว เพื่อเสาะแสวงหาคำตอบจากแหล่งสารสนเทศ ซึ่งนำประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตในการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบเว็บไซต์หรือไฟล์การนำเสนอ (PowerPoint) ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีการเชื่อมโยงแบบข้อความหลายมิติ (hypertext) และจุดเชื่อมโยงหลายมิติ (Hyperlink) การทำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเว็บควีสต์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้สืบสอบจากสารสนเทศที่คัดสรรแล้วมากกว่าการใช้เวลาไปกับการค้นหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต (Suwannatthachote, 2008) ทั้งนี้ ยังสามารถประยุกต์ใช้ในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนร่วมกับ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม (Five Keys Questions of Media Literacy) เนื่องจากมีความสอดคล้องเชื่อมโยงในด้านการตั้งคำถาม ค้นหาคำตอบ และมีวิจารณญาณก่อนประเมินหรือตัดสินสื่อ

5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม (Center for Media Literacy, 2005) เป็นคำถามหลัก 5 ข้อที่ระบุแนวทางการรู้เท่าทันสื่อสังคม ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับผู้ผลิตสาร ผู้รับสาร และเนื้อหาของสาร มีข้อคำถามหลัก 5 ข้อ ดังนี้ 1) ใครเป็นผู้ให้ข้อมูลนี้แก่เราและเขามีอาชีพอะไร 2) เรื่องราวจากผู้ให้ข้อมูลนี้ถูกบอกเล่าอย่างไร 3) แล้วคุณได้เรียนรู้อะไรจากข้อมูลชุดนี้ 4) เกิดคำถามอะไรขึ้นในใจหรือไม่ เมื่อได้ฟังข้อมูลชุดนี้ และ 5) ข้อมูลที่ได้กำลังชักจูงหรือไม่ ซึ่งนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการเข้าถึงการวิเคราะห์ การประเมินและการสร้างสื่อของบุคคล (Yenjabok, 2003)

ด้วยความสำคัญและเหตุผลที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บควีสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยการนำเว็บควีสต์ (WebQuest) ร่วมกับ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม (Five Key Questions of Media Literacy) มาพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลกับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บควีสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บควีสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 39 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลประกอบ คือ เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และจากการทดสอบทักษะการอ่านและการเขียนก่อนเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านเฉลี่ยสูงเพียง 17.74 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และมีคะแนนทักษะการเขียนเฉลี่ยสูงเพียง 6.23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลนานาชาติ PISA การอ่านของประเทศไทยที่ลดลงในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2555 - 2561) นับเป็นปัญหาในด้านทักษะการอ่านและการเขียนที่ต้องเร่งแก้ไข นอกจากนี้ ยังมีความพร้อมในด้านสื่อและอุปกรณ์ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน อีกทั้งผู้เรียนมีความพร้อมในด้านของสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เว็บไซต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ออกแบบและพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดของการเรียนแบบเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ซึ่งเว็บไซต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมที่พัฒนาขึ้นนั้น จำเป็นต้องเข้าถึงได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจำลองสภาพแวดล้อมของสื่อสังคม ซึ่งหมายถึง วิธีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่พวกเขาสร้าง แบ่งปัน หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลในแนวคิดชุมชนเสมือนและเครือข่าย ตัวอย่างเช่น Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, YouTube และ Vimeo (Tufts University, 2019) โดยผู้วิจัยได้ทำการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอิงเนื้อหาหลักจากสื่อสังคม วรรณกรรมและสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน 6 บทเรียน ได้แก่ 1) สิวตัวร้ายกับยัยยูทูบเบอร์ 2) ขอบเขตแห่งการรับรู้ 3) ยาหม้อและการยื้อเวลา 4) สิ่งลึกลับในหอผู้ป่วย 5) บ่อน้ำผุดและ 6) 100 วันฉันจะผอม ซึ่งได้วางลำดับขั้นตอนเสนอปัญหาโดยใช้คำถามนำ ในการนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล โดยได้ออกแบบขั้นตอนของรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม รายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ขั้นตอนของเว็บไซต์ เทียบกับ ขั้นตอนของรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม

ขั้นตอนของเว็บไซต์	ขั้นตอนของรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม
1. ขั้นนำ (Introduction)	ขั้นตอนที่ 1 สงสัยไม่รู้ (บูรณาการ WebQuest ขั้นที่ 1)
2. ภาระงาน (Task)	ขั้นตอนที่ 2 สืบหาข้อมูล (บูรณาการ WebQuest ขั้นที่ 2, 3)
3. กระบวนการ (Process)	ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาข้อมูล + ขั้นตอนที่ 4 เชี่ยวชาญการค้นหา
4. แหล่งการเรียนรู้ (Resources)	(บูรณาการ WebQuest ขั้นที่ 4 + คำถามหลัก 5 ข้อของการรู้เท่าทันสื่อสังคม)
5. การประเมินผล (Evaluation)	ขั้นตอนที่ 5 ประเมินค่าผลงานตน (บูรณาการ WebQuest ขั้นที่ 5)
6. ขั้นสรุป (Conclusion)	ขั้นตอนที่ 6 เปลี่ยนเป็นคนมีวิจารณญาณ (บูรณาการ WebQuest ขั้นที่ 6)

เว็บไซต์นี้ได้มีการคัดเลือกแหล่งข้อมูลแบบออนไลน์และออฟไลน์มาให้ผู้เรียนสืบค้น เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหา และแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของเพื่อน จากนั้นนำเสนอเว็บไซต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

และได้รับคำแนะนำ ปรับปรุงเพิ่มเติม จากนั้นนำไปทดสอบประสิทธิภาพกับผู้เรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้จากการทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริง พบว่า เว็บไซต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมมีความสมบูรณ์และเหมาะสม ($\bar{X} = 44.67$, $SD = 1.15$)

ภาพ 1 เว็บไซต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม จำนวน 6 แผน 18 คาบ ออกแบบโดยใช้ตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เป็นพื้นฐาน ประยุกต์เข้ากับตัวชี้วัดของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากการศึกษาวรรณกรรม และปรับเนื้อหาให้เหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน วรรณกรรมและข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคม โดยออกแบบให้แผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้น 3 คาบเรียน แบ่งออกเป็น ขั้นที่ 1 สงสัยไม่รู้ ขั้นที่ 2 สำรวจดูภารกิจ ขั้นที่ 3 พิจารณาด้วยการอ่าน ขั้นที่ 4 เชี่ยวชาญการค้นหา ขั้นที่ 5 ประเมินค่าผลงานตน และขั้นที่ 6 เปลี่ยนเป็นคนมีวิจารณญาณ โดยคาบที่ 1 ดำเนินการขั้นที่ 1 – 4 คาบที่ 2 ดำเนินการขั้นที่ 5 และคาบที่ 3 ดำเนินการขั้นที่ 6 จากนั้นนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การสอนด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.10$)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล มีการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

2.1.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล (แบบปรนัย) ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล โดยร่างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 43 ข้อ โดยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลแบบปรนัย ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แบ่งเป็น 7 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 6 ข้อ ตามองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ 1) การสรุปสาระสำคัญของเรื่อง 2) การจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น 3) การตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของผู้เขียน 4) การรู้เท่าทันเทคนิคโฆษณา 5) การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการตัดสินใจ 6) การอนุมานความ และ 7) การแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนต่อสิ่งที่อ่าน จำนวน 7 ข้อ โดยในองค์ประกอบที่ 7 ร่างแบบสอบถามไว้จำนวนข้อมากที่สุด เนื่องจากเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนต่อสิ่งที่อ่าน เป็นการสรุปองค์ความรู้ของสิ่งที่ได้เรียนมาและการนำไปประยุกต์ใช้ จากนั้นนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

3 คน พิจารณาความตรงของเนื้อหา (Item Content Validity) ความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา และ/หรือนิยามตัวแปรที่มุ่งวัด มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 อยู่ในช่วงเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 40 คน แล้ววิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ความยากง่ายและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล พบว่า แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลมีค่าความยากอยู่ในช่วง 0.25 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.37 และมีค่าความเชื่อมั่น (สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค) เท่ากับ 0.71

2.1.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล (แบบอัตนัย) ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล โดยร่างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลเป็นแบบอัตนัย 3 ข้อ คะแนนเต็มข้อละ 10 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาการเขียนให้เหตุผลแบบรูบรีค (Rubric) นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความตรงของเนื้อหา (Item Content Validity) ความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา หรือนิยามตัวแปรที่มุ่งวัด มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 40 คน ตรวจสอบคำตอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ใช้รูบรีค (Rubric) เป็นเกณฑ์ในการตรวจเพื่อหาความเที่ยงของผู้ประเมิน (Inter-rater reliability) ซึ่งการทดสอบสหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูง ค่า r อยู่ระหว่าง .732 - .829 จากนั้นวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล พบว่า แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลมีค่าความเชื่อมั่น (สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค) เท่ากับ 0.918

ขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสส์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังเรียน (One group pretest – posttest design) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) เตรียมความพร้อมก่อนการเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ สื่อและใบงานต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ระหว่างการทดลอง

2) สัปดาห์ที่ 1 ดำเนินกิจกรรมปฐมนิเทศในห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้แนะนำเกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสส์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม และทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลก่อนเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3) สัปดาห์ที่ 2 – 7 ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสส์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม รวมระยะเวลา 6 สัปดาห์ และมีการประเมินการเขียนให้เหตุผลระหว่างการเรียนจำนวน 2 ครั้ง คือสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 7 โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบรีค (Rubric)

4) สัปดาห์ที่ 8 ระยะเวลาหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล และประเมินความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสส์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนโดยการทดสอบค่า t (t-test dependent) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ร้อยละ และการวัดความเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ (Relative Change Score) (Kanjawasee, 1995)

$$\text{ใช้สูตร } S_i = \left[\frac{Y-X}{F-X} \right] \times 100$$

เมื่อ S_i	คือ	คะแนนการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์
Y	คือ	คะแนนดิบวัดหลังเรียน
X	คือ	คะแนนดิบวัดก่อนเรียน
F	คือ	คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ (คะแนนเต็ม)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศักยภาพในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา รายละเอียดยังคงค้าง 2

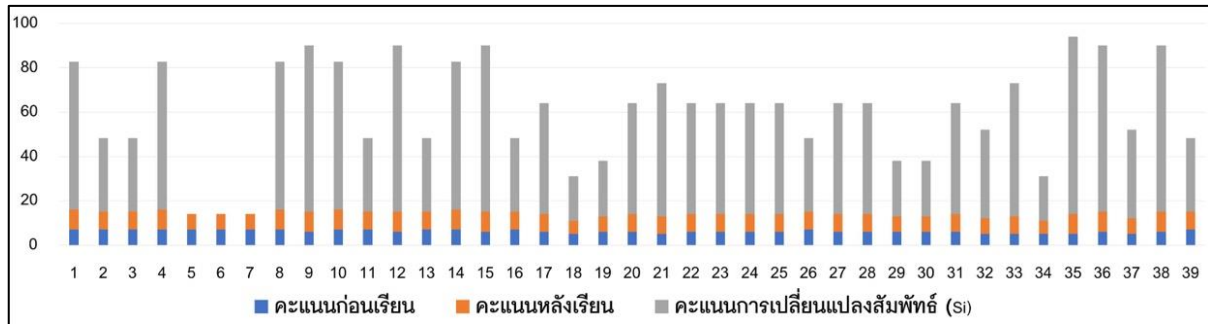
ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	17.74	2.44	-11.612*	.000
หลังเรียน	21.21	1.96		

*ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน ($\bar{X} = 17.74$, SD = 2.44) คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ($\bar{X} = 21.21$, SD = 1.96) ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม มีคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ด้วยเกณฑ์การประเมินแบบรูปรีด ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร $S_i = \left[\frac{Y-X}{F-X} \right] \times 100$ จากผลการแปลคะแนนสามารถแสดงด้วยภาพ 2 และตาราง 3 ดังนี้

ภาพ 2 แผนภูมิแสดงคะแนนการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ (S₁)

ตาราง 3 แสดงผลพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียน โดยเทียบระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

จำนวนคนทั้งหมด	คะแนนการเขียนให้เหตุผล			
	เพิ่มขึ้น		คงที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
39	36	92.31	3	7.69

จากตาราง 3 ผลพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้พบว่า มีผู้เรียนที่มีพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลเพิ่มขึ้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของกลุ่มตัวอย่าง และพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลคงที่จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของกลุ่มตัวอย่าง

อภิปรายผล

1. ผลคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนหนึ่งมาจากการใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม เนื่องจากกระบวนการการเรียนรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้จากเว็บเคสต์มีขั้นตอนของการสร้างความสนใจ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรม ชื่นชอบหมายภารกิจ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนต้องท่องเว็บหาคำตอบผ่านแหล่งข้อมูลที่ได้จัดเตรียมไว้ อีกทั้งผู้เรียนจะต้องเดินทางไปจนครบกระบวนการเรียนรู้แล้วรายงานผลผ่านงานเขียน (Suwannatthachote, 2008) ทำให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการค้นหาคำตอบจากแหล่งข้อมูลที่ได้จัดเตรียมไว้ให้เพิ่มเติมที่ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังการค้นหาคำตอบเชิงสืบเสาะมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanakitjanukit (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนแบบสืบสอบบนเว็บด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่แตกต่างกัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้มีส่วนร่วมทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า เว็บเคสต์ช่วยจุดประเด็นความสนใจ ช่วยให้ศึกษาหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตโดยไม่เสียเวลา ช่วยให้รู้จักการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดความรู้ร่วมกัน และยังช่วยให้การปฏิบัติงานเกิดผลสูงสุดอีกด้วย รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเคสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมนี้ ออกแบบให้มีการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมและคำถามนำเป็นหลักในกระบวนการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งได้ผนวกขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล ทำให้มีขั้นตอนในการเรียน 6 ขั้นตอน คือ สงสัยใฝ่รู้ สำรวจดูภารกิจ พิชิตด้วยการอ่าน เชี่ยวชาญการค้นหา ประเมินค่าผลงานตน และเปลี่ยนเป็นคนมีวิจารณญาณ ซึ่งมีการใช้คำถามในการดำเนินกิจกรรม จึงทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการตั้งคำถาม หาคำตอบ อ่านวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bunkongsen (2006) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียน

ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสืบสอบมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองและมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chhouk (2017) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการบทเรียนแสวงหาความรู้กับการสะท้อนคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตในประเทศกัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการบทเรียนแสวงหาความรู้กับการสะท้อนคิดมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และเว็บเควสต์ตามรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม โดยเลือกใช้เนื้อหาจากวรรณกรรมปัจจุบันและเนื้อหาจากสื่อสังคม ทำให้มีความหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ อาทิ บทเรียนที่ 2 เรื่อง ขอบเขตแห่งการรับรู้ และบทเรียนที่ 4 เรื่อง สิ่งลึกลับในหอผู้ป่วย 1 ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้เป็นเนื้อหาที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวรรณกรรมปัจจุบัน เนื้อเรื่องอ่านง่าย ใช้ภาษากระชับ มีความลึกลับและจุดชวนความสงสัยในตอนเริ่มต้น ดำเนินเรื่อง ราวกับทำนายความคิดของผู้อ่าน แต่พอถึงตอนสุดท้ายก็พลิกผันจนนำไปสู่ตอนจบแบบหักมุมพลิกความคาดหมาย ในแต่ละบทเรียนนั้น ผู้วิจัยจะให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทเป็นนักศึกษาแพทย์ หัวหน้าทีมสืบสวน ฯลฯ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ทำทนาย สร้างแรงบันดาลใจในการสวมบทบาทและมีอิสระในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ Dodge (1997) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เว็บเควสต์สามารถสร้างแรงจูงใจ โดยให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทสมมติ จึงทำให้เกิดความน่าสนใจในกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ผลพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้พบว่าผู้เรียนที่มีพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลเพิ่มสูงขึ้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของกลุ่มตัวอย่าง และพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลคงที่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องมาจากขั้นที่ 5 ประเมินค่าผลงานตน และขั้นที่ 6 เปลี่ยนเป็นคนมีวิจารณญาณของรูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บเควสต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เกิดกระบวนการกลุ่มแบบออนไลน์ผ่าน Padlet ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการกระดานแสดงความคิดเห็นออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถเข้ามาอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เขียนคำถาม คำตอบ หรือสรุปเนื้อหาในการเรียนการสอน เป็นต้น ผู้เรียนจะต้องอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้ในแต่ละสัปดาห์ผ่านการเขียนในกระดานออนไลน์ Padlet และให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ เข้ามาแสดงความคิดเห็นต่องานเขียน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 – 4 คน ผู้เรียนจะได้อ่านงานเขียนของเพื่อนแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งกดให้คะแนน จากนั้นกลับมาอ่านงานเขียนของตนเองและปรับปรุงแก้ไขก่อนส่งผู้สอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านการเขียนให้เหตุผล และพัฒนาทักษะการเขียนจากการเรียนรู้จากตัวอย่างของเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Khemmani (2014) ที่ได้กล่าวถึงข้อดีของการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยไว้ว่า เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น ทั้งยังเป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ จำนวนมาก เช่น ทักษะการพูด การแสดงความคิดเห็น การโต้แย้ง การวิพากษ์วิจารณ์ และทักษะการคิด จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนให้เหตุผลเพิ่มสูงขึ้น สำหรับผู้เรียนที่ค่าพัฒนาการคงที่ จำนวน 3 คน เนื่องจากช่วงการทดลองเป็นช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียน ทำให้ผู้เรียนล้า เนื่องจากเรียนหนักมาทั้งวันและยังต้องรีบกลับบ้าน ไปเรียนพิเศษ ทำงานหรือช่วยงานที่บ้าน จึงส่งผลทำให้การเขียนให้เหตุผลขาดตอนและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เว็บไซต์เมื่อบูรณาการร่วมกับ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้น สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในรายวิชาอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2 ผลการใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคม ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สงสัยไม่รู้ ขั้นที่ 2 สืบหาข้อมูล ขั้นที่ 3 พิจารณาด้วยการอ่าน ขั้นที่ 4 เชี่ยวชาญการค้นหา ขั้นที่ 5 ประเมินค่าผลงานตน และขั้นที่ 6 เปลี่ยนเป็นคนมีวิจารณญาณ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ 4 และ 5 เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนและร่วมแลกเปลี่ยนทัศนคติกับเพื่อนร่วมชั้น เมื่อนำมาใช้ร่วมกับเว็บไซต์ส่งผลให้เกิดทักษะด้านการเขียนให้เหตุผลเพิ่มขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิธีการสอนการเขียนแบบอื่น เช่น การเขียนแสดงทรรศนะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการเขียนโต้แย้ง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนให้เหตุผล ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนโดยบูรณาการเว็บไซต์ร่วมกับการใช้ 5 คำถามหลักของการรู้เท่าทันสื่อสังคมที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ และทักษะกระบวนการตัดสินใจ เป็นต้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างออกไป เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอุดมศึกษา

References

- Battelle for Kids. (2019). *Frameworks & Resources*. Retrieved April 20, 2019, from <http://battelleforkids.org/networks/p21/frameworks-resources>
- Bunkongsen, S. (2006). *Effect of Thai language teaching using inquiry strategies on critical thinking and critical reading abilities of mathyom sukso six students* (Master Thesis). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Center for Media Literacy. (2005). *Five key questions of media literacy*. Retrieved April 23, 2019, from www.medialit.org
- Chanakitjanukit, C. (2007). *Effects of inquiry-based learning on web with different types of cooperative learning upon lower secondary students' learning achievement and participations behaviors in social studies, religious, and culture subject area* (Master Thesis). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Chhouk, C. (2017). *Development of an instructional model integrating WebQuest learning approach and reflective practice to enhance English critical reading ability of undergraduate students in Cambodia* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Dodge, B. (1997). *Some thoughts about WebQuests*. Retrieved April 23, 2019, from http://webquest.sdsu.edu/about_webquest.html

- Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (2018). *Thailand internet user profile 2018*. Bangkok: Electronic Transactions Development Agency (ETDA) Ministry of Digital Economy and Society. [in Thai]
- Kanjanawasee, S. (1995). Measurement of change. In *The 3rd workshop on principles and advanced research methods specific to research and development of Thai behavior systems*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Khemmani, T. (2014). *Science of teaching: Knowledge of efficient learning process management* (18th ed.). Bangkok: Darn Sutha Press. [in Thai]
- Office of Knowledge Management and Development. (2017). *21st century skills*. Retrieved March 12, 2021, from <http://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/new-gen/262/> [in Thai]
- Office of the National Digital Economy and Society Commission. (2020). *Results and Indexing indicators of Research project Thailand digital outlook Phase 2 Digital development of Thailand 2020*. Retrieved April 23, 2021, from <https://drive.google.com/file/d/1HeES8w1TfYRh6Sas8nU9vndivFxiJN/view>. [in Thai]
- Post Today. (2017). *Thai No.1 world comments*. Retrieved April 20, 2019, from <https://www.posttoday.com/it/481316> [in Thai]
- Suwannatthachote, P. (2008). Searching knowledge and developing thinking skill by WebQuest. In Dechakup, P., Hongphanut, R., & Suwannatthachote, P. (Eds.), *Compose articles, development strategies, thinking: Self immunity* (pp. 1-15). Bangkok: Institute of Academic Development (IAD). [in Thai]
- Thailand Computer Emergency Response Team (ThaiCERT). (2019). *Statistic of Menace 2019*. Retrieved April 20, 2019, from <https://www.thaicert.or.th/statistics/statistics2019.html>. [in Thai]
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2019). *Assessment results of PISA 2018: results for executive*. Bangkok: The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST). [in Thai]
- Tufts University. (2019). *Social Media Overview*. Retrieved April 23, 2019, from <https://communications.tufts.edu/marketing-and-branding/social-media-overview/>
- Yenjabok, P. (2003). Media literacy. *Journal of Studies in the Field of Humanities Faculty of Humanities, Kasetsart University*, 11, 111-121. [in Thai]